

BANKALAR, SİGORTA VE REASÜRANS ŞİRKETLERİ, TİCARET ODALARI, SANAYİ ODALARI, BORSALAR VE BUNLARIN TEŞKİL ETTİKLERİ BİRLİKLER PERSONELİ SOSYAL SİGORTA SANDIKLARI VAKIFLARININ KURULUŞU VE SORUNLARI ÇÖZÜM ÖNERİLERİ

Zahit GÖNENCAN

Sayın Başkan, Sayın Konuklar!

Vakı Haftası Programı içinde değişik bir konu ve görev üstlenen Bankalar, Sigorta ve Reasürans Şirketleri, Ticaret Odaları, Sanayi Odaları, Borsalar ve bunların teşkil ettikleri birlikler personeli Sosyal Sigorta Sandıkları Vakıflarının hukuki durumları ile bazı sorunlarına açıklama fırsatı tanımalarından dolayı başta Vakıflar Genel Müdürlüğü yetkilileri ile bu paneli düzenleyen sorumlulara candan teşekkür ederim.

Tebliğime değişik bir yapı oluşturan Sosyal Sigorta Sandıkları Vakıflarının hukuki durumunu ortaya koymadan önce, Sosyal Güvenliğin tanımı ile Ülkemizdeki Sosyal Güvenlik Kuruluşlarının organizasyonuna bakmakta yarar bulunmaktadır.

SOSYAL GÜVENLİĞE BAKIŞ

Sosyal güvenliğin temeli, Sosyal Hukuk Devleti ilkesine dayanan bir haktır. Anayasa Mahkemesi Sosyal Hukuk Devleti ilkesi içinde Sosyal Güvenliği şu şekilde yorumlamıştır:

*"Sosyal Hukuk Devleti, güçsüzleri güçlüler karşısında koruyarak gerçek eşitliği yani sosyal adaleti ve böylece toplumsal dengeyi sağlamakla yükümlü Devlet demektir. Çağdaş ve uygar görüşe göre ve Anayasa'nın temel yapı ve felsefesine göre gerçek Hukuk Devleti ancak toplumsal devlet anlayışı içinde ise bir anlam taşır. Hukuk Devletinin amaç edindiği kişinin korunması toplumda sosyal güvenliğin ve sosyal adaletin sağlanması yolu ile gerçekleşir."*¹

Bu yorumdan da anlaşılacağı üzere Sosyal Güvenlik, Sosyal Hukuk Devletinin unsurlarından biridir.

Nitekim Anayasa'nın 60 ncı maddesi bu anlayışa paralel olarak Sosyal Güvenliği:

"Herkes sosyal güvenlik hakkına sahiptir.

Devlet bu güvenliği sağlayacak gerekli tedbirleri alır ve teşkilatı kurar." hükmü ile tanımlamıştır.

Sosyal Güvenliği bu geniş yorum içinde ve geniş anlamda şu şekilde tarif edebiliriz.

"Sosyal Güvenlik, ülkede yaşayanlar arasında hiç bir ayırım gözetmeksizin, toplumun bütün fertlerinin ekonomik ve sosyal ihtiyaçlarını karşılayacak tarzda, bugünlerini ve yarınlarını güven altına almayı kendisine hedef tayin eden sistemler bütünüdür."

Ülkemizde uygulanan Sosyal Güvenlik Sistemi içinde yer alan sosyal sigorta programları ise nimet-külfet esasını içeren primli sisteme dayanmaktadır.

Bu temel anlayış içinde, Ülkemizde beş temel sosyal sigorta kanunu, üç ana Sosyal Güvenlik Kuruluşumuzca uygulanmaktadır.

Sosyal Sigortalar Kurumu,

1. Anayasa Mahkemesinin 26/10/1988 tarih ve E.No: 1988/19 K.No: 1988/33 sayılı Kararı.

Bağ Kur,
T.C. Emekli Sandığı

olarak belirlenen ana Sosyal Güvenlik Kuruluşlarına ek olarak, yine sosyal güvenlik hakkı sağlamakla görevlendirilen 24 adet Bankalar, Sigorta ve Reasürans Şirketleri, Ticaret Odaları, Sanayi Odaları, Borsalar ve bunların teşkil ettikleri birlikler personeli Sosyal Sigorta Sandıkları Vakıfları bulunmaktadır.

Sosyal Güvenliği sağlamakla görevli kılınan bu vakıfların bugünkü durumları, 60 yıllık bir tarihi gelişimi ihtiva etmektedir.

SOSYAL SİGORTA SANDIKLARININ TARİHÇESİ:

Ülkemizde sosyal güvenlik haklarının yasal olarak ilk defa düzenlendiği Kanun metni 1936 tarihli ve (mülga) 3008 sayılı İş Kanunu ile yapılmıştır.

İş Kanunu'nun "Yedinci Faslı"nda düzenlenen "Sosyal Yardımlar" başlıklı 100-107 nci maddelerinde sosyal güvenliğin temel esasları belirlenmiştir.

100 ncü maddede yer alan "İş hayatındaki iş kazalarıyla, meslek hastalıkları, analık, hastalık, ihtiyarlık, işten kalma hastalık ve ölüm hallerine karşı yapılacak sosyal yardımlar Devlet tarafından tanzim ve idare edilir." hükmü ile sosyal sigortalar, kolları da belirtilmek suretiyle sosyal güvenliğin kamu yönetimi içinde Devletce organize edilmesi esası getirilmiştir.

İş Kanunu'nda bu temel yaklaşıma uygun olarak;

1945 yılında 4772 sayılı Kanun ile "İş Kazası Sigortası, Meslek Hastalıkları Sigortası, Analık Sigortası" uygulamaya konulmuş, 1946 yılında yürürlüğe konulan 4792 sayılı Kanun ile Sosyal Sigortalar Kurumu (kuruluş yılındaki adı ile İşçi Sigortaları Kurumu) kurulmuştur.

1949 yılında kabul edilen ve 1.4.1950 tarihinde yürürlüğe giren 5417 sayılı Kanun ile "İhtiyarlık Sigortası", 1957 yılında 6900 sayılı Kanun ile "Malüllük, İhtiyarlık ve Ölüm Sigortası" uygulanmaya başlanmıştır.

Ancak Kanunların uygulanmasında önemli olan nokta, sistemin bütünlüğü ve sosyal güvenliğin kapsamının İş Kanunu'nun uygulanması ile birlikte gerçekleşmiş olmasıdır. Bu hukuki durum bazı iş kollarında değişik sosyal güvenlik kuruluşlarının hizmet verme zorunluluğunu da beraberinde getirmiştir.

Nitekim 3008 sayılı İş Kanunu'nun 2/A maddesi gereği yürürlüğe konulan Bakanlar Kurulu Kararı ile 1960 yılına kadar "Bankacılık Faaliyet Kolu" İş Kanunu kapsamına alınmadığı için, Banka ve Sigorta şirketlerinde çalışanlar genel sosyal güvenlik programına dahil edilmemişlerdir. Bu uygulamanın tarihsel gerekçesi, Danıştay Dava Daireleri Kurulu'nun 9/6/1939 tarih ve K. 39/168 sayılı Kararına dayanmaktadır.

İktisat Bakanlığı'nın 3008 sayılı İş Kanunu açısından Bankaları da işyeri olarak tanımamasına karşılık bazı Bankaların "T. İş Bankası-Osmanlı Bankası-Selânik Bankası"nın Danıştay nezdinde açtıkları İptal Davası sonucu Danıştay Dava Daireleri Kurulu söz konusu kararında;

"İş Kanunu sadece istihsal vasıtalarında çalışan işçilerin cismani mesaisini insani sayılabilecek bir hadde bulundurduğu, bankaların ise istihsal vasıtaları mahiyetinde olmayıp servetin tevzii hizmeti ile meşgul olduğu" gerekçesine dayandırarak idari karar iptal edilmiştir.

Bu uygulama 1/8/1960 tarih ve 5/180 sayılı Bakanlar Kurulunun yürürlüğe gimesine kadar devam etmiştir. Söz konusu Bakanlar Kurulu Kararı ile Bankacılık İş Kolu 3008 sayılı İş Kanunu kapsamına alınmıştır.

Yukarıda açıklanan Yasal yorumlar, İdari Bankalar ve Sigorta Şirketleri personelinin sosyal güvenlik haklarını değişik platformda sağlama zorunluluğunu doğurmuş ve nitekim bu çerçevede, ilk uygulama olarak T.İş Bankası Personeli Emekli Sandığı 1937 yılında kurulmuştur.

1960 yılında Bankacılık sektörü bakımından İş Kanunu yönünden yapılan hukuki düzenleme, diğer taraftan Bankalar ve Sigorta Şirketleri Sosyal Sigorta Sandıklarının da hukuki durumlarına açıklık getirilmesi zorunluluğunu doğurmuş ve 3008 sayılı İş Kanunu'nun 101 nci maddesi uyarınca yürürlüğe konulan 25/11/1960 tarih ve 5/532 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile Bankalar ve Sigorta Şirketleri Sosyal Sigorta Sandıklarının kuruluş ve faaliyetleri yasallaşmış ve bu Sandıklara tabi olarak geçen sigortalı sürelerin birleştirilmesi olanağı doğmuştur.

Bu tarihsel gelişim sonucu, Bankalar ve Sigorta Şirketleri ve Reasürans Şirketleri, Ticaret Odaları, Sanayi Odaları, Borsalar ve bunların teşkil ettikleri birlikler personeli Sosyal Sigorta Sandıklarının ana görevi, kapsamında olan çalışanlar ile bunların aile fertlerine sosyal güvenlik hakkı sağlamak olarak vurgulanmıştır.

Belirtilen bu görev, 1961 Anayasa'sının 48 nci maddesi ile açıkça düzenlenmiştir.

Ancak, Anayasa'da yer alan bu temel yaklaşımın Yasal olarak maddeleşmesini iki ayrı Kanun hükmü çerçevesinde ortaya koymak gerekmektedir.

1) 506 Sayılı Sosyal Sigortalar Kanunu Açısından Sosyal Sigorta Sandıklarının Durumu:

506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanunu'nun Geçici 20 nci maddesi, Sosyal Sigorta haklarını modern anlamda düzenlemesi yanında; Bankalar, Sigorta ve Reasürans Şirketleri, Ticaret Odaları, Sanayi Odaları, Borsalar ve bunların teşkil ettikleri Sosyal Sigorta Sandıklarının da kuruluş ve görevlerini, Geçici Madde ile esaslara bağlamıştır.

506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanunu'nun Geçici 20 nci maddesinde yapılan bu düzenlemeyi, şu dört noktada toplamak mümkündür.

a) Bankalar, Sigorta ve Reasürans Şirketleri, Ticaret Odaları, Sanayi Odaları, Borsalar ve bunların teşkil ettikleri birlikler personelinin iş kazası, meslek hastalığı, analık, hastalık, malütlük, yaşlılık ve ölüm sigortası yardımları sağlamak üzere 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanunu'nun yayımı tarihine kadar kurulmuş bulunan tesis ve derneklerin yeni bir yapılanmaya tabi tutulmaları zorunlu kılınmıştır.

b) Yeni yapılanma, Yasa'da, Türk Medeni Kanun hükümlerine uygun olarak "tesis" şeklinde belirtilmiş ise de Türk Medeni Kanunu'nda daha sonra yapılan Yasal değişikliğe uygun olarak bu sistem terk edilmiş ve "VAKIF" uygulamasına geçilmiştir.

c. Sosyal Sigorta Sandıkları Vakıfları, sosyal güvenlik hakları bakımından asgari düzeyde 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanunu'nda yer alan sigorta haklarını sağlamakla yükümlü kılınmışlar ve bu hakların sağlanması bakımından Devlet güvencesi altına alınmışlardır.

d. Denetim konusunda da Yasa'da özel bir sistem geliştirilmiştir. Vakıf statüsünde oluşan kuruluşlar, Vakıflar Mevzuatı dahilinde öngörülen ve Vakıflar Genel Müdürlüğü Teştif Kurulu kanalı ile yapılan genel denetim dışında, 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanunu'nun Geçici 20 nci maddesinde Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı, Maliye Bakanlığı ve Sanayi ve Ticaret Bakanlığının müşterek mali denetimi öngörülmüştür.

Ayrıca bu müşterek denetim sonucu, Bakanlıklarca yerine getirilmesi zorunlu görülen mali konularda, Sandığın ve İşverenin gerekli tedbirleri alması bakımından Yasal mecburiyet konulmuştur.

2) Türk Medeni Kanunu Hükümlerine Göre Sosyal Sigorta Sandıklarının Durumu:

Sosyal Sigorta Sandıklarının sosyal güvenlik bakımından tabi olduğu bu Yasal düzenlemeye, ek olarak Türk Medeni Kanun'da 903 sayılı Kanun ile yapılan düzenleme hükümlerine tabi bulunmaktadır.

Bu konudaki incelemeyi Türk Ticaret Kanunu'nun 468 nci maddesi kapsamında değerlendirmek gerekmektedir.

Türk Ticaret Kanunu'nun 468 nci maddesi "*esas mukavelede şirketin müstahdem ve işçileri için yardım sandıkları vesair yardım teşkilatı kurulması ve idamesi maksadıyla akça ayırması derpiş olunabilir.*" hükmü ile, ticaret şirketlerinin personeli bakımından sosyal yardımlaşmanın temini amacıyla kurulacak sosyal yardım kuruluşlarına mali katkıda bulunabilecekleri belirtilmiştir. Türk Medeni Kanunu'nun değişik 77/A maddesi de, bu madde uyarınca kurulacak sosyal yardım amaçlı kuruluşların VAKIF statüsünde olabileceğini öngörmüştür.

Belirtilen bu kapsam içinde Bankalar, Sigorta ve Reasürans Şirketleri, Ticaret Odaları, Sanayi Odaları, Borsalar ve bunların teşkil ettikleri Sosyal Sigorta Sandıklarının kuruluş sistemini inceler isek, şu prensipleri vurgulamamız mümkündür:

Açıklık prensibi: Bu prensip dahilinde Vakıf yetkili organları, vakfın teşkilatı ve faaliyetleri ve mali durumu hakkında çalışanlara bilgi vermek zorundadırlar.

Idareye iştirak prensibi: Bu prensip dahilinde istihdam edilenler, ödedikleri primden doğan mali kaynak oranında idari yönetime iştirak etmek durumundadırlar. Hatta Yasa, mümkün olduğu ölçüde yönetime katılacak temsilcilerin personel arasında bizzat seçimini öngörmüştür.

Yargı yoluyla hak talep etme prensibi: Bu prensip dahilinde vakfa aidaat ödeyenlerin, Vakıf Statüsünden doğan haklarını yargı yoluyla talep etme hakkını vermiştir.

SOSYAL SİGORTA SANDIKLARININ NİTELİKLERİ:

Nitelik olarak Bankalar ve Sigorta ve Reasürans Şirketleri, Ticaret Odaları, Sanayi Odaları, Borsalar ve bunların teşkil ettikleri birlikler personeli Sosyal Sigorta Sandıkları, birer Sosyal Güvenlik Kuruluşudur.

Nitekim Anayasa Mahkemesi² konuyu bir kararında şu şekilde değerlendirmiştir.

"Geçici 20 nci madde ile getirilen durumu özetlemek gerekirse bu maddede sayılan kuruluşlara ait personelin sosyal güvenliğini sağlamak için Devlet bu kuruluşlara sosyal güvenlik örgütü kurdurmuştur." görüşü ile Sosyal Sigorta Sandıklarının hukuki durumunu Anayasal açıdan yorumlamıştır.

2. Anayasa Mahkemesinin 25/1/1977 tarih ve E.No: 1976/36 K.No:1977/2 sayılı Kararı.

Yargıtay ise konuyu hukuki bazda;³

"Geçici 20 nci madde 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanunu'nun tüm sistemi içinde değerlendirildiğinde görüleceği üzere bu maddede sayılan sandıklar bağlı buldukları kuruluşların personeli hakkında yasanın düzenleme alanı içinde Sosyal Sigortalar Kurumu'nun yüklediği görevleri, sağladığı hakları, o düzeyin altına düşmemek üzere yüklenmiş sandıklar olup Geçici 20 nci madde de öngörülen koşulları yerine getirmesinden itibaren görevleri en az bu yükümlülükleri yasa ile belirlenmiş ve bu alanda Sosyal Sigortalar Kurumu yerine geçen kuruluşlar niteliğini kazanmıştır."

Yargı kararlarında da açıklanan bu çerçevede Sosyal Sigorta Sandıkları Vakıflarının niteliğini şu üç noktada toplamak mümkündür:

1) Sosyal Sigorta Sandıkları Kanunların verdiği yetkiye dayanılarak kurulmuş birer Sosyal Güvenlik Kuruludur.

2) Sağladıkları sosyal sigorta hakları bakımından en az 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanunu'nda belirtilen sosyal sigorta haklarını sağlamakla yükümlüdürler.

3) Sosyal güvenlik hakları bakımından Devlet teminatı altında bulunmaktadır.

Sosyal Sigorta Sandıkları bu görev yükümlülüğü içinde toplam 300.000 sigortalı ile aile bireyine sosyal güvenlik hakkı sağlamaktadırlar.⁴

	1988	1989	1990	1991
Sigortalılar	82.000	85.000	84.072	84.154
Em. Dul ve Yetim	26.700	30.000	32.409	37.201
Bağımlılar	210.834	315.000	195.705	147.699
Toplam	319.549	430.000	312.186	269.054

SORUN VE ÖNERİLER:

Sosyal Sigorta Sandıkları, nitelik itibariyle Kanunların verdiği yetkiyle kurulmuş birer sosyal güvenlik kuruluşları olmakla beraber, kuruluş statüsü itibariyle VAKIF kuruluşlarıdır.

Bu yapıları itibariyle, Türk Sosyal Güvenlik Sisteminde örnek kuruluşlardır. Çünkü Ülkemizde sosyal güvenlik haklarını yalnız yasal çerçevede düşünmek ve emekli aylığı ile normal bir yaşam sürdürülmesini beklemek yanlış bir bakış açısıdır.

Anayasa Mahkemesi'nin bu konudaki yorumunda da açıkça belirtildiği üzere Devletin, Anayasası'nın 60. maddesi kapsamında yükümlülüğü, kişilere asgari ölçüde sosyal güvenlik sağlamaktır.

Bu nedenle, belirtilen dar boğazı aşmak ancak Vakıf Statüsü içinde munzam sosyal güvenlik kuruluşları sistemini genişletmekle mümkün olacağı kanaatini taşımaktayım.

Sosyal Sigorta Sandıklarının yapılarını da bu bazda değerlendirdiğimizde, diğer mülhak vakıflardan sistem itibariyle ayrıldıklarını görürüz . Zira, bu kuruluşlar emekli, dul ve yetimine yaşlılık, malüllük, ölüm aylığı, ikramiye ve diğer sosyal güvenlik hakları ile diğer sosyal güvenlik yardımları sağlamak ve bunların yıllık artışlarını karşılamak durumunda bulunan kısa adıyla geçici 20. madde Vakıfları ile Munzam Vakıflar bu mükellefiyetlerini yerine getirmek amacıyla, mal varlıklarını ve gelirlerini artırmak için, statik değere sahip arsalarını, kamulaştırma mercilerinin kamulaştırmalarına (karayolları için istimlak) veya belediyelerin imar uygulamalarına (yeşil saha ilan v.b.) maruz kalmamaları için, ivedilikle dinamik bir değere dönüşürecek şekilde kat karşılığı inşaat yaptırmak, imar değeri bulunmayan veya istenilen geliri getirmeyen gayrimenkullerini bir an önce satarak elde edecekleri paraları değerlendirecek yatırımlara girişmek ve bu arada imar yönünden değerli ve gelir sağlayabilecek taşınmazları satın almak ve diğer finans kaynaklarını sağlamak için, ekonomik seyri yakından takip etmek ve seyyaliyeti kaybetmemek zorundadırlar. Bu sebeple sair konularda olduğu gibi, kat karşılığı inşaat yapımında ve taşınmaz alım, satımında da süratle aldığı kararları, bir an önce rant sağlayacak şekilde, gene süratle uygulamak durumunda olup, çok az bir zaman kaybına dahi tahammülleri bulunmamaktadır.

Sosyal Güvenlik Kurumlarının mevcut sorunları dikkate alındığında, Vakıf şeklinde özel sosyal güvenlik kurumlarının kuruluşunun teşvik edilmesi gerektiği inancındayız. Ancak bu teşvikin başında bu tür Vakıfların ayrı bir mantık çerçevesi içinde mevzuatta yer alması ve hareket kaabiliyetinin artırılması gerekmektedir.

3. Yargıtay İçtihadı Birleştirme Hukuk Bölümü Genel Kurulu'nun 9/9/1983 tarih ve E. No: 1983/1 K.No: 1983/1 sayılı Kararı

4. Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı bilgileri

Tüm bu hususları değerlendirirsek önerilerimizi zaman dilimine uygun olarak şu başlıklar altında toplamak mümkündür:

1) Vakıflar Genel Müdürlüğü'nün kendi içinde idari bir bölünmeye giderek, Sosyal Sigorta Sandıkları Vakıfları için çok kısa sürede "Özel bir Şube", giderek bir Daire Başkanlığı oluşturması ve bu Vakıfların işlemleri bakımından diğer Vakıflardan ayrı bir anlayış yaratmasında fayda görülmektedir.

2) Türk Medeni Kanun Hükümlerine Göre Kurulan Vakıflar Tüzüğünde, Sosyal Sigorta Sandıkları Vakıfları ile ilgili olarak bazı değişiklik yapılarak bu sandıklara, fonlarının işletilmesi bakımından gerek menkul değerler yönünden, gerekse gayrimenkuller bakımından sosyal güvenlik kuruluşlarına tanınan hareket edebilme, karar verme esnekliği tanınmalıdır.

3) Türk Sosyal Güvenlik Sisteminde Vakıf Statüsü içinde ek sosyal güvenlik kuruluşlarının kurulmasına olanak sağlamak bakımından ilgili mevzuatta değişiklik yapılarak, Ülkemizde bu tür kuruluşların kurulmasına destek sağlanmalıdır.

Saygılarımla.

BANKALAR, SİGORTA VE REASÜRANS ŞİRKETLERİ, TİCARET ODALARI, SANAYİ ODALARI, BORSALAR VE BUNLARIN TEŞKİL ETTİKLERİ BİRLİKLER PERSONELİ SOSYAL SİGORTA SANDIKLARI VAKIFLARI:

1. Akbank T.A.Ş. Mensupları Tekaüt Sandığı Vakfı
2. Ankara Anonim Ticaret Sigorta Şirketi Sağlık ve Emekli Sandığı Vakfı
3. Anadolu Anonim Türk Sigorta Şirketi Memurları Emekli Sandığı Vakfı
4. T.Emlak Bankası A.Ş. Mensupları Emekli ve Yardım Sandığı Vakfı
5. Türk Dış Ticaret Bankası Mensupları Emekli Sandığı Vakfı
6. Doğan Sigorta A.Ş. Memurları ve Müstahdemleri Yardım ve Emekli Sandığı Vakfı
7. İstanbul Bankası Personeli Sosyal Sigorta Sandığı Vakfı
8. Esbank T.A.Ş. Mensupları Emekli Sandığı Vakfı
9. Milli Reasürans T.A.Ş. Mensupları Emekli ve Sağlık Sandığı Vakfı
10. Osmanlı Bankası Türk Personeli Emekli ve Yardım Sandığı Vakfı
11. Pamukbank T.A.Ş. Mensupları Emekli ve Yardım Sandığı Vakfı
12. Şekerbank T.A.Ş. Personeli Sosyal Sigorta Sandığı Vakfı
13. Şeker Sigorta A.Ş. Personeli Sigorta ve Yardım Sandığı Vakfı
14. Tam Sigorta A.Ş. Memur ve Hizmetlileri Emekli Sandığı Vakfı
15. Türk Ticaret Bankası Emeklilik Sandığı Vakfı
16. T.Garanti Bankası A.Ş. Memur ve Müstahdemleri Emekli Sandığı Vakfı
17. T.İş Bankası A.Ş. Memurları Emekli Sandığı Vakfı
18. T.Genel Sigorta A.Ş. Memur ve Hizmetlileri Yardımlaşma Sandığı Vakfı
19. T.Odalar Borsalar ve Birlikler Sigorta ve Emekli Sandığı Vakfı
20. T.Öğretmenler Bankası T.A.Ş. Emekli, Sağlık ve Sosyal Yardımlaşma Sandığı Vakfı
21. T.Sinai Kalkınma Bankası Memur ve Müstahdemleri Emekli Sandığı Vakfı
22. T.Tütüncüler Bankası A.Ş. Memur ve Hizmetlileri Sigorta ve Sağlık Yardımlaşma Sandığı Vakfı
23. T.Vakıflar Bankası Memur ve Hizmetlileri Emekli, Sağlık Yardımlaşma Sandığı Vakfı
24. Yapı ve Kredi Bankası A.Ş. Mensupları Yardım ve Emekli Sandığı Vakfı